

Radiotherapie

Goudmarkers bij uitwendige radiotherapie van de prostaat

Ter voorbereiding op uw bestralingsbehandeling zullen goudmarkers in de prostaat geplaatst worden. De goudmarkers zijn gouden staafjes ter grootte van een rijstkorrel. Deze markers worden gebruikt om de positie van de prostaat iedere dag voor de bestraling te controleren.

Vorbereiding

Er is door het plaatsen van de goudmarkers een kleine kans op het krijgen van een prostaatontsteking. Dit proberen we te voorkomen door het preventief slikken van antibiotica. Tijdens uw eerste bezoek aan de afdeling radiotherapie krijgt u een recept mee voor het antibioticum Ciproxin 500 mg (3 tabletten). Het recept wordt door ons naar uw voorkeursapotheek gestuurd.

U neemt de antibiotica rond de dag van de marker plaatsing (1 tablet de avond ervoor, 1 tablet in de ochtend voor de markerplaatsing, 1 tablet in de avond (na de markerplaatsing).

Als u bloedverduunners gebruikt, overlegt u dit dan met uw bestralingsarts. Er is een kleine kans op een bloeding in de prostaat door het plaatsen van de goudmarkers. Soms moeten bloedverduunners hiervoor tijdelijk worden gestopt.

De ingreep

Het inbrengen van de goudmarkers vindt meestal plaats door uw eigen uroloog op de polikliniek urologie van uw eigen ziekenhuis. De datum en de tijd zullen door ons aan u worden doorgebeld.

De ingreep verloopt op vrijwel dezelfde manier als het wegnemen van stukjes weefsel uit de prostaat (prostaatbiopsie). Nadat u plaats heeft genomen op de behandeltafel bepaalt de uroloog met behulp van een inwendige echo via de anus de plaats van de prostaat. Vervolgens brengt de uroloog met een naald een goudmarker in de prostaat. Vaak moeten 3 tot 4 goudmarkers worden ingebracht. Dit wordt als vervelend ervaren, maar is meestal niet pijnlijk. De goudmarkers zijn niet radioactief.

De ingreep zelf duurt ongeveer vijf minuten. Met aan- en uitkleden erbij duurt het hele bezoek ongeveer vijftien minuten. Zorg er voor dat u een gevulde blaas heeft, dan is de prostaat namelijk beter te zien bij de echo.

Na de ingreep

Het is verstandig om na de ingreep de eerste drie dagen niet te fietsen. Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt kunt u deze een dag na het plaatsen van de goudmarkers weer innemen.

Het is gebruikelijk dat na de ingreep gedurende een week wat bloed bij de urine of ontlasting zit. Bloed bij de zaadlozing kan tot twee maanden later voorkomen.

Een tot twee weken na het plaatsen van de goudmarkers zullen één of twee scans gemaakt worden. Deze worden gebruikt om de grootte en vorm van de prostaat zo nauwkeurig mogelijk aan te geven en om een bestralingsplan te kunnen maken.

Er zal een CT-scan worden gemaakt op de afdeling radiotherapie. De CT-scan kan worden gemaakt op locatie VUmc. Deze afdeling bevindt zich in de polikliniekgebouw op etage min 2 (-2). De CT-scan kan ook gemaakt worden op de afdeling radiotherapie, locatie Hoorn.

Soms zal er een MRI-scan worden gemaakt op de afdeling radiologie in het Imaging Center van het Amsterdam UMC, locatie VUmc. Dit zal uw zorgverlener met u bespreken.

Waar u precies moet zijn hoort u van onze medewerker.

Deze afspraken zullen telefonisch aan u worden doorgegeven. Als u ook een MRI-scan moet laten maken dan doen we ons best om beide scans op dezelfde dag en lokatie te laten maken.

De bestralingen zullen meestal 5 tot 15 werkdagen na de CT-scan starten. De eerste bestralingsafspraken zal telefonisch of per brief/mail aan u worden doorgegeven.

Advies tijdens de scans en bestraling

Zorg zoveel mogelijk voor een gevulde blaas en een lege endeldarm tijdens de scans en de bestralingen. Dit om positieveranderingen van de prostaat zoveel mogelijk te voorkomen en de bijwerkingen van de bestraling te verminderen. Probeer de blaas 1-2 uur voor de scan/bestraling leeg te plassen en drink daarna nog minimaal 250 cc (ongeveer een groot glas). Daarna liever niet meer plassen tot na de scan of bestraling. Het is van belang dat u zowel tijdens de scans als tijdens de bestraling zo ontspannen mogelijk op de behandelafel ligt. Voor de zichtbaarheid van de tumor op de MRI is het van belang dat de zaadblaasjes gevuld zijn. Daarom wordt geadviseerd om de 3 dagen voorafgaande aan de MRI geen zaadlozingen te hebben.

Wanneer contact opnemen?

Als u vlak na de ingreep koorts (temperatuur boven de 38,5 °C) krijgt moet u direct contact opnemen met de dienstdoende uroloog van uw eigen ziekenhuis. Gebeurt dit 's nachts of in het weekend, bel dan de spoedeisende hulp van uw eigen ziekenhuis.

Amsterdam UMC (locatie VUmc):	urologie 020-4441103	spoedeisende hulp 020-4443636
Dijklander ZH Purmerend:	urologie 0299-457580	spoedeisende hulp 0299-457457
Dijklander ZH Hoorn :	urologie 0229-257826	spoedeisende hulp 0229-257257
Zaans Medisch Centrum:	urologie 075-6501290	spoedeisende hulp 075-6502600

Als het bloedverlies in de urine of bij de ontlasting langer dan één week aanhoudt moet u contact opnemen met uw bestralingsarts.

Bij vragen kunt u ons ook bereiken op 020- 44 41571